

Benzinmotormodel fra 1943
Konstrueret og bygget af Erik Holten
- medstifter af "Cirrus"

Kontingent: 150 kr. årligt

Medlemsbladet **Oldtimer Modelflyverne** udkommer 3 gange årligt.

Redaktør: Erik Knudsen.

Thorning-motorer

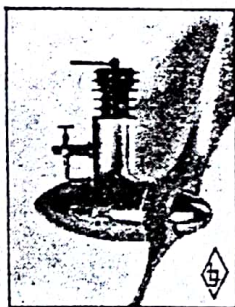
Den her viste er den først fremstillede Thorning motor. Inde i bladet findes **prøvekørsel af Thorning III**, som blev fabrikeret i størst antal.

DMV har fået et (meget) slidt eksemplar af denne motor, som **Frank Dahlin** måler op og fremstiller en **arbejdstegning** til med henblik på evt. fremstilling af nye Thorning III ér !!!

Er der interesse for evt. køb af en sådan replikamotor?

Foreningen er fortsat meget interesseret i lån eller køb af en god Thorning III -motor til museumsbrug.

Et THORNING BENSEN Produkt

Konstruktion:
J. Dommergaard

Type : MONSUN
STANDARD

HK : 1/10

Omd/M: 5000

Propeldia: 320 mm

MONSUN er ikke en Efterligning, men en dansk Nykonstruktion paa Modeldieselmotorernes Omraade.

Pris uden Propel Kr. 100,—
Pris med Propel Kr. 110,—

Skriv efter gratis Brochure fra Eneforhandler:

Ingeniør
LEO JEPPESEN
Gratiavej 8, Snekkersten

Næste nummer af bladet vil vi prøve at få ud i oktober måned.

Det er planlagt til at indeholde stof om blandt andet:

1. Trimming af gummimotormodeller
2. Bygning og flyvning af indendørs skalamodeller - bl. a. Peanutmodeller.
3. Mere norsk modelflyvehistorie
4. De nordiske landskampe
5. konkurrencereferater SM og DM

Samt stof fra vore læsere...

DEAD-line: 15. september

Til de næste blade er der planlagt stof om :

FJ - modellerne (evt. temanummer),
linestyling, dieselmodeller, King Peters Cup 1939, vindermødeller fra wakefieldkonkurrencerne, VM i 1955 og 1956, eliteflyverprøverne ...

Hvis nogen af læserne kan hjælpe med stof, fotos, tegninger mm. vedrørende disse emner, så vil det være en god **hjælp**, og vi vil få nogen **bedre artikler...**

Ønskes - stof fra de nordiske landskampe !!!

Forslag til artikler modtages meget gerne!

E.K.

Til medlemmerne

Sommeren er ved at være forbi - det er tid til at planlægge vinterens byggeaktiviteter. Måske mangler du en tegning - og materialer til en oldtimermodel kan ikke købes i enhver hobbyforretning.

Både med hensyn til tegninger og materialer kan du få rådgivning fra de mere aktive medlemmer.

Vi ser stadig for lidt til hinanden - men det kunne vi prøve at gøre noget ved med lidt privat initiativ. I sidste blad medfulgte medlemslisten, så der kan du se, hvor de nærmeste klubmedlemmer bor.

Byggeaftener i vinter - medlemmerne i et område kan aftale fælles bygge- eller hyggeaftener en gang eller 2 om måneden, hvor man kunne få en oldtimersnak og måske bygge lidt. 2-3-4 personer er måske passende.

Lokale flyvedage - som med byggeaftener kunne man aftale nogle flyvedage, hvor man lige ringer sammen om morgenen for at høre, om vejret nu også er godt. Fritflyvningsunionens konkurrencekalender for resten af året bringes nedenfor - her er man altid velkommen til at møde op med sine oldtimermodeller.

Hans F. Nielsen, Frank Dahlin og undertegnede vil prøve at arrangere noget sådant for vore jyske og fynske medlemmer. Er du interesseret i at være med, så kontakt mig og du vil høre nærmere...

Hvem tager initiativet på Sjælland?

Oldtimer - DM 1998 holdes på flyvepladsen i Skjern den 5.-6. september. Indbydelsen er sendt ud - vi håber, at mange vil møde op med eller uden modeller.

RC -
DM for oldtimer svævemodeller holdes også her, da der ikke endnu er fundet noget alternativ. Som I ved må pladsen ikke bruges til RC-motormodeller.

Poul Rasmussen har tilbudt RC-pladsen i Kalundborg til et RC-stævne, men pladsen har ikke fundet nåde i Niels Hassings øjne, og der efterlyses stadig en plads til formålet.

Vi håber så på, at man til DM-99 har fundet en flyveplads på Sjælland - helst også med

tilladelse til RC-motormodeller. Har du et forslag? Helst inden landsmødet!

Indkaldelse til Landsmøde 1998.

Der indkaldes hermed til landsmøde **den 25. oktober** som vedtaget på landsmødet 1997. Vedtægterne siger blandt andet, at forslag skal være formanden i hænde inden udgangen af august, men med den sene mødedato er det tidligt nok, at jeg har forslagene senest 20. september.

Mødet bliver øst for Storebælt - Korsør eller Kalundborg - det ses i indbydelsen, som vil blive udsendt i begyndelsen af oktober.

Ved Oldtimer SM i Rinkaby vil vi forsøge at afholde en uformel **nordisk landskamp**. Inden konkurrencen stilles landsholdene, og denne gang ser det ud til at blive 2-3 deltagere fra hvert land i klasserne S-1, S-2/S-3 og S-int.

For disse deltagere lægges de opnåede resultater ved SM sammen, og det landshold, der har sammenlagt flest sekunder, har vundet.

Deltagerne skal således ikke udføre ekstra flyvninger. Efter SM vil vi forsøge at aftale forløbet af senere landskampe -problemet er, at det er de få danske deltagere som afgør, hvilke klasser der kan flyves landskamp i.

Fritflyvningsunionens konkurrencekalender for resten af 1998 kan ses her:

19-20 september : DM i distrikt øst

27. september: Høstkonkurrence 1, Skjern enge

28. oktober: Høstkonkurrence 2; Skjern enge

Henvendelse.

Konkurrencer øst for Storebælt:

distriktsleder Henning Nyhegn, Industrivænget 28, 3400 Hillerød . tlf.: 42 26 35 25

Konkurrencer vest for Storebælt:

distriktsleder Frank Dahlin, Gjerager 7, 6880 Tarm Tlf.: 97 37 2442

Ring altid i forvejen af hensyn til evt. aflysning.

Manglende tid har desværre forsinket dette blad.
SORRY! Forbedring kan ventes. **EK**

Artiklen her er fra "ALT OM HOBBY" 1983 i anledning af Per Hoff's 50-års jubilæum som modellflyver.

I dag flyver Per med RC-skalamodeller - bla. en flot Spitfire. som vi vil se mere til. Den opmærksomme læser vil straks kunne regne ud, at i år kan Per Hoff fejre 65-års Jubilæum som aktiv modellflyver ...

TIL LYKKE!

Per Hoff – en norsk modellflygveteran

Per Hoff firar 1 år sitt 50-årsjubileum som modellflygare och han kan se tillbaka på en skiftande verksamhet inom alla modellflygets områden.

■ Per Hoff daterar sin debut inom modellflyget till den 23 januari 1933. Då började han bygga sin första pinnmodell kallad MWH. Under de 50 år som gått har han byggt en god bit över 200 modeller varav många har varit av egen konstruktion. Per vet också mycket väl vad han har gjort under alla dessa år, alltsedan den 14/11 1936 har han fört en mycket ingående dagbok där allt om modeller, tävlingar, andra deltagare och egna rekord framgår. Raden av de samlade dagböckerna är nästan en halv meter! Det är mycket vetande som är samlat där om norskt men även övrigt nordiskt modellflyg. Personligen har Per många egna framgångar på sitt konto. Han har noterat flera norska rekord genom åren. Det första kom 22/3 1936 då han slog tidsrekordet för pinnmodeller med tiden 48 sekunder. Modellen var PH-20.

Den 7/9 1939 slog han ett nytt norskt rekord på Kjellerflygplatsen med modellen PH 111 Kolibrarie, det löd på 2 min och 2 sek.

Efter krigsåren kom det nya rekord, 1946 i A2 segelflyg på 2 min 6 sek och ett distansrekord på 9,6 km slogs 11/5 1947.

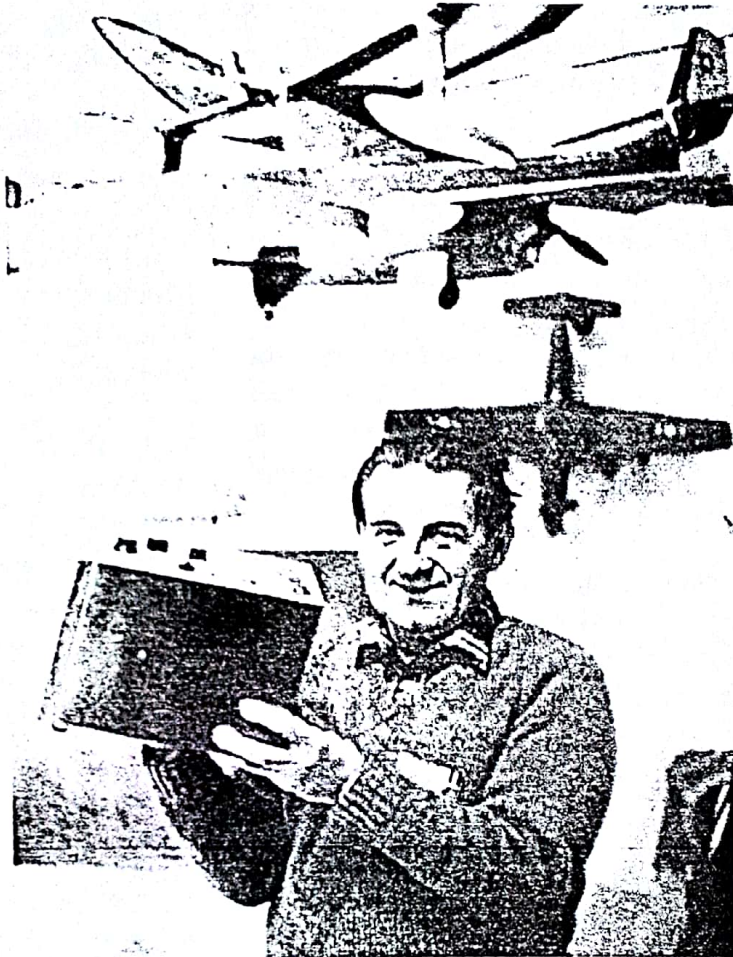
I linkontroll klass 1 Speed slog Per hastighetsrekord med 86,33 km/h den 23/9-51, ett år senare i oktober höjdes rekordet till 105,88 km/h.

Per har blivit norsk mästare i ett flertal klasser. 1951 tog han Wakefield C3, 1955 friflyg D-1 med dieselmotorer och 1962 blev han norsk radioflygmästare.

– Jag hade en Beckman-sändare i single radio-klassen, minns Per.

Fyra av Pers alla konstruktioner har kommit i byggsats. Hans Radiomaster såldes i 1100 byggsatser av Gran i Stockholm. Denna modell konkurrerade med bl a Vagabond om att vara populäraste nybörjarmodell under 60-talets början.

Per har arbetat mycket aktivt med modellflygfrågor inom NAK, Norges motsvarighet till KSAK. Han var också tidig medlem i svenska Allers Flygklubb med nr 187. Han tog certifikat 17/4 1936.

Vid Modellmessen i Tönsberg i höstas hade Per samlat ihop en mängd relikier från förr. Här håller han upp en hemmagjord radiosändare från 1957 byggd av Sigurd Heiret. Samme man byggde i ö senare ett stort flygplan av typ Fly Baby (se omslaget på boken Flyghobby 1)

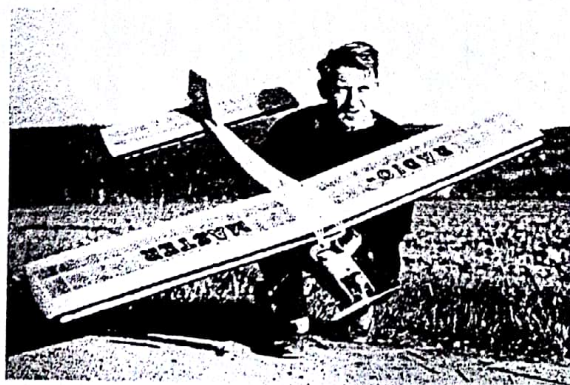
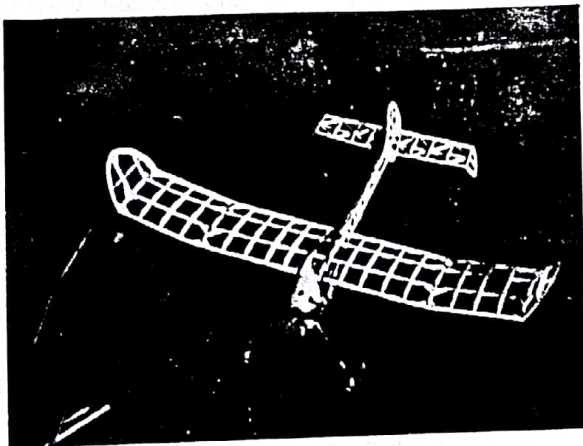
Bland många bilder i Pers alla album hittade vi den här som visar Termik-Johan, Rune Johansson i Norrköping, under en tävling i unga dagar.

Ur sina dagböcker kan Per plocka fram många uppgifter. Förutom referat från de 86 tävlingarna Per deltagit i finns data kring alla de 218 modellerna.

Till avdelningen kuriosa hör P H 128. Det var en skalamodell av Curtiss XP-40 och byggdes av balsa från en riktig Mosquito!

Det var inte lätt att få tag på bra byggmaterial under krigsåren. Även om Per intresserar sig mycket för vad som händer under modellflygets barndom är han glad över den utveckling som har skett. Han har alltid själv varit med i taten av utvecklingen

Freddy Stenbom ■

På foregående side kan man kort læse om Per Hoff's deltagelse i norsk modellflyvning siden 1933. I næste nummer bringer vi **Per Hoff's egen beretning** om norsk modellflyvnings historie samt billeder, som Per venligst har stillet til rådighed fra sit store arkiv.

Indtil da må vi nøjes med nogle få glimt af Per og hans modeller gennem tiderne. Blot disse få glimt vil vise, at Per faktisk har konstrueret, bygget og fløjet alle typer af modellfly og været foregangsmand på mange områder - wakefield-modeller, dieselmodeller, A-2 modeller, linestyrede modeller og RC-modeller...

Altid først med det nyeste - en rigtig pioner.

Øverste billede viser dieselmodellen **P.H.-142 "Golden Bird"** fra 1946, som var forsynet med en Frog 100 dieselmotor. Model Aircraft udgav den som tegning i marts 1947 - i dag flyver medlemmer af SAM 35 med den til oldtimer-stævner i England. Det er en anden historie, som vi kan vende tilbage til... Tegning ses andetsteds i bladet.

Næste billede er fra 1946, hvor A-2 klassen blev indstiftet. Billedet viser Per med sin **P.H. - 143 "Cumulus"**, som han deltog med i den første landskamp i Finland med den nye klasse. Modellen blev senere udgivet som byggesæt.

Fra linestyringens barndom (1951) ses Per med sin **P.H. - 172**. Det er en **speed-model**, som han satte norsk hastighedsrekord på 105,88 km/t med - en stor hastighed dengang.

Med RC-modeller var Per også foregangsmand. Som det kan læses i den foregående artikel var han i gang allerede først i 50'erne. Hans **RC-begyndermodel "Radiomaster"** var et meget populært RC- byggesæt.

På det nederste billede ses Per fotograferet med **P.H. - 188** i 1959.

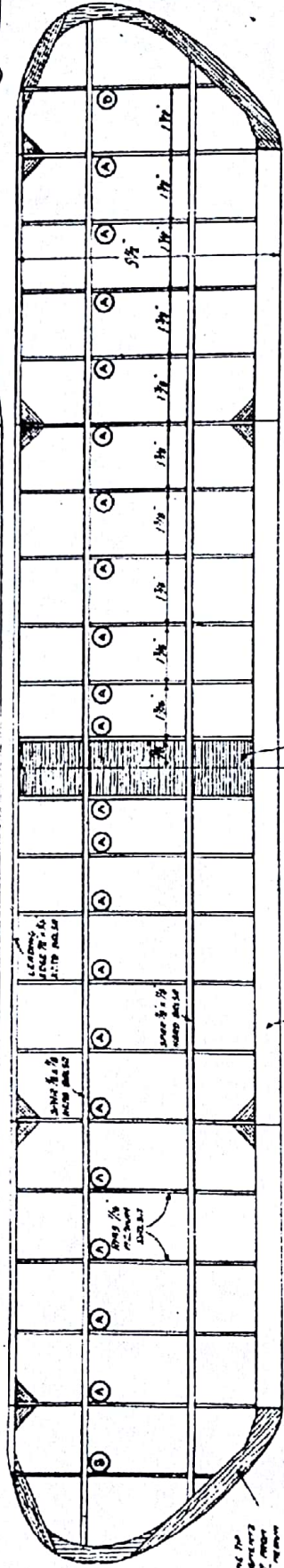
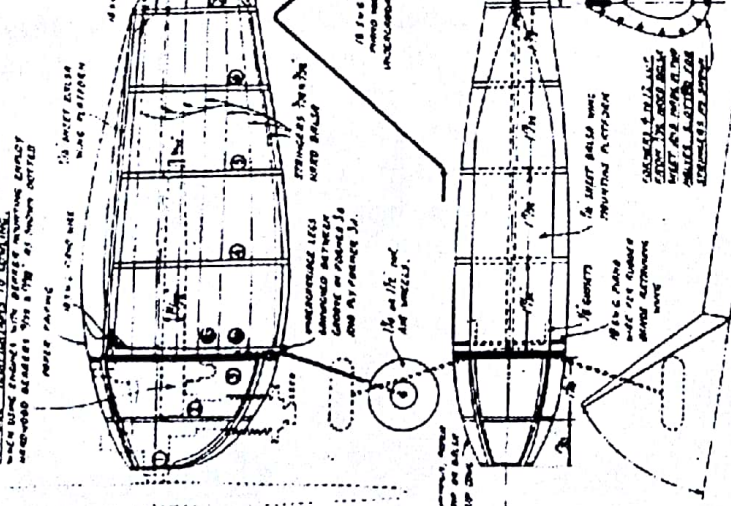
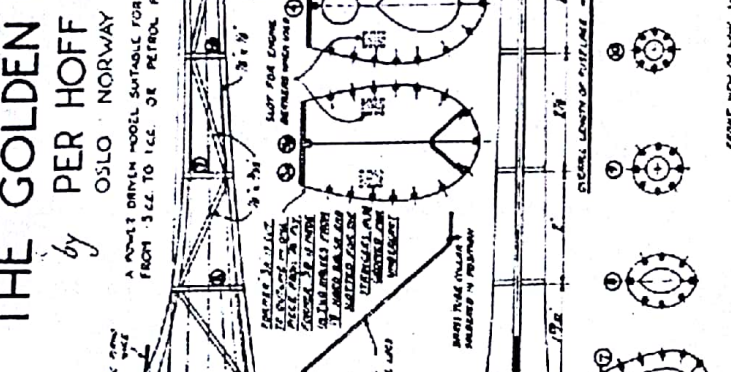
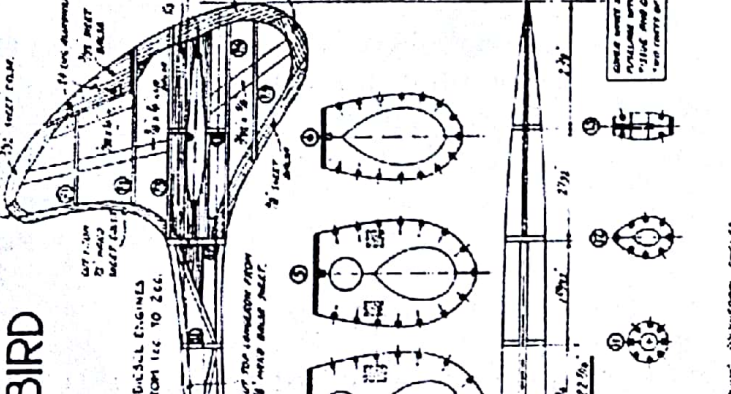
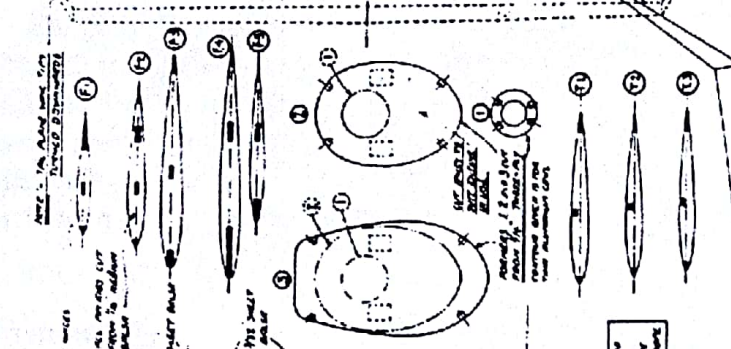
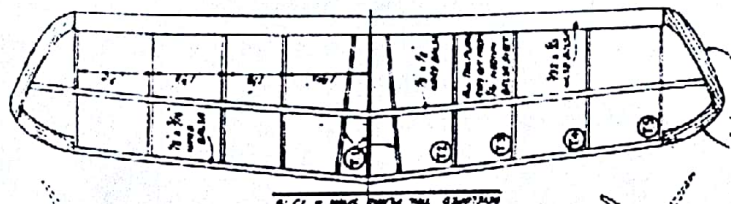
En stor Tak til Per Hoff, som har stillet en masse materiale fra sit kæmpearkiv til rådighed for os, så vi bliver delagtiggjort i denne viden om modellflyvningens historie.

Erik Knudsen

THE GOLDEN BIRD by PER HOFF OSLO NORWAY

A MODEL DRIVEN MODEL SUITABLE FOR DIESEL ENGINES FROM 3/8 TO 1/2 OR PERIOD FROM 1/2 TO 2/3.

ALL THE ENGINES ARE AVAILABLE AT THE STORE OF MODEL ENGINES AND ACCESSORIES TO ORDER. THE MODEL ENGINES ARE MADE IN SWEDEN AND ARE OF THE BEST QUALITY. THE MODEL ENGINES ARE MADE IN SWEDEN AND ARE OF THE BEST QUALITY.

PLAN IN VIEW OF SHEET METAL LEVEL WITH TOP SURFACE OF ICE IN ONE PIECE WITH HULL AND MAIN DECK. DIMENSIONS WITH STERN 3/16".

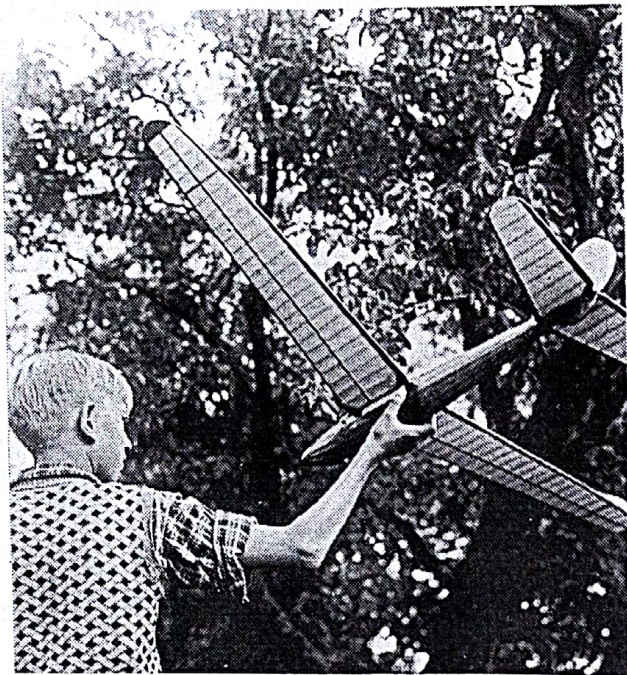
TRAILING EDGE 7/16" WIDE AND 1/8" THICK. DIMENSIONS WITH STERN 3/16".

WING FOR ALL ENGINES AT STORES TO ORDER. THE MODEL ENGINES ARE MADE IN SWEDEN AND ARE OF THE BEST QUALITY.

Erik Holten

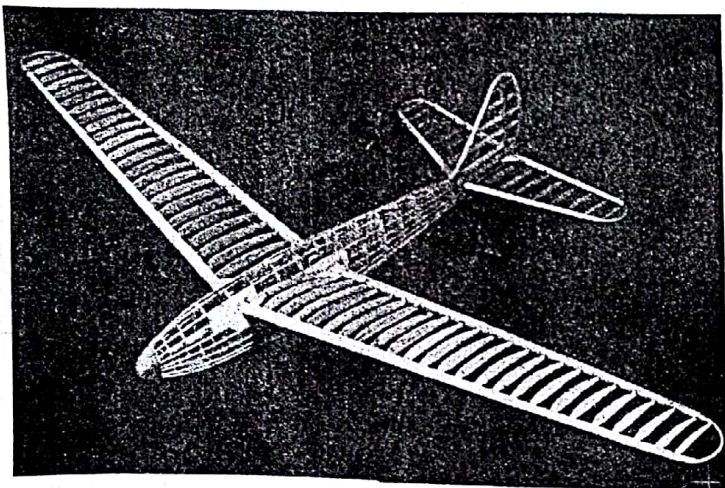
Vores forside denne gang viser Erik Holtens selvkonstruerede benzinmotormodel fra 1943. Motoren er formodentlig den tyske **Kratmo-motor** - eller ? Modellen er tydeligt amerikansk inspireret med pylon og stor V-form. Under vingen ses tændspolen i pylonen. Den vejede til, men var et nødvendigt tilbehør til motoren.

Foto: Clay P. Meyer.

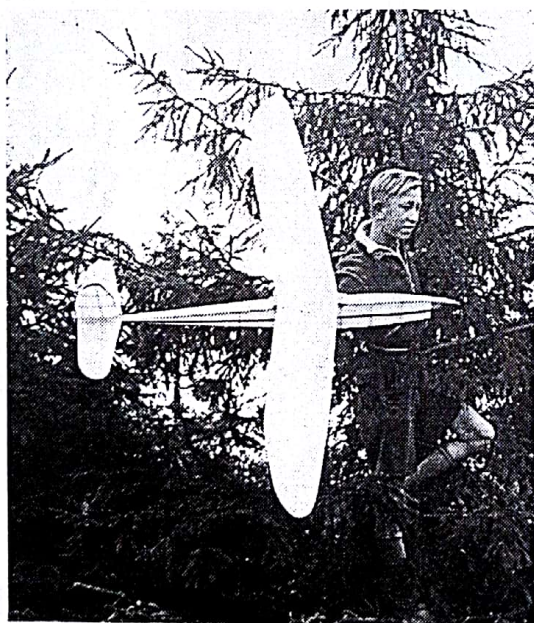

Cirrus-medlemmerne hentede inspiration fra hele Verden. Det øverste billede viser Erik Holten - 1939 - med sin engelske "**20 Minute Glider**". Næste billede viser en engelsk ubeklædt model af samme.

Det ses tydeligt, at Erik Holten har været bekymret for, om vingen kunne holde til en højstart uden en hovedbjælke. Englænderne brugte - især i gummimotormodeller - en vingeopbygning uden hovedbjælke, men med kraftige for- og bagkanter. Erik har i alt fald forsynet den med en hovedbjælke, hvilket virker fornuftigt nok.

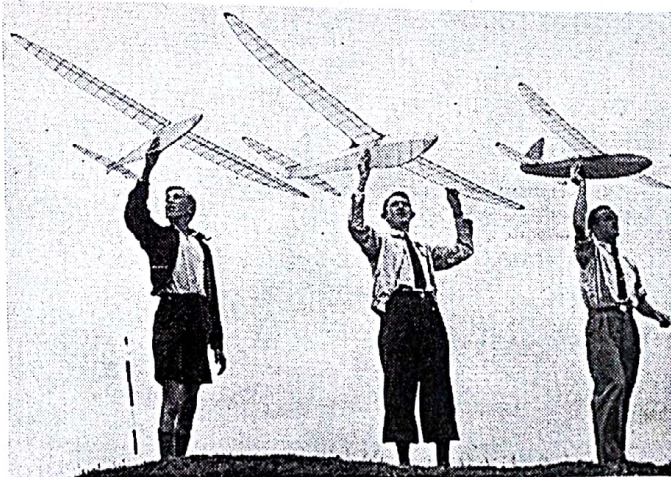

De to billeder nederst på siden er begge fra **Eremitagen 1939** og taget af **Johannes Thinesen**. På venstre billede Erik Holten med sin **Pluto** - en dansk konstruktion af **Knud Flensted Jensen**. Måske tyskinspireret, men med mere elegante former end de tyske modeller.

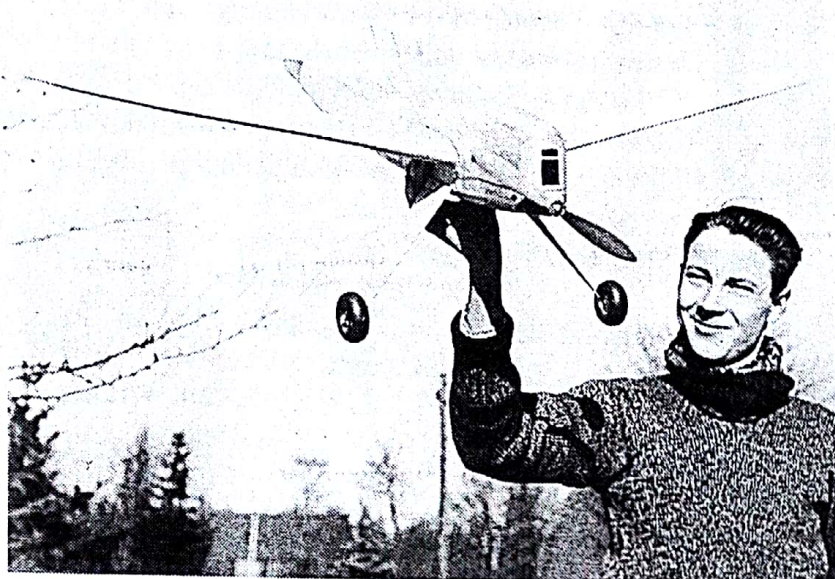
Det højre billede viser fra venstre: **Erik Holten** med **Pluto**, **Ole Holten** med **FJ-6** og **Sven Wiel Bang** med **FJ-2**.

En flot billede med 3 danske modellflyveveteraner.

Cirrus - historie

Niels Hassing

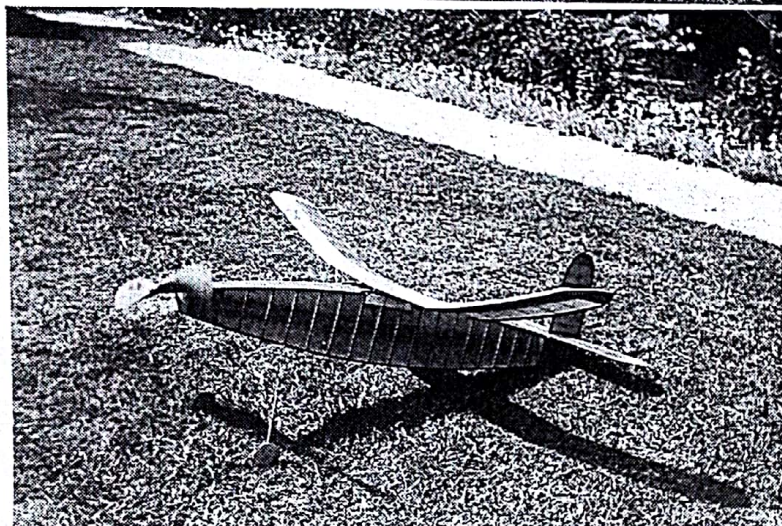
I 1939 byggede Niels Hassing denne lille **benzinmotormodel** af egen konstruktion. Det var en midtvinget jagertype forsynet med en svensk 1/7 HK benzinmotor af typen "JP".

(Måske "GP"? red.)

Den ses på det øverste billede.

Næste billede viser Niels Hassings wakefieldmodel NH-20 fra 1939.

Den blev konstrueret efter, at Niels havde været til wakefieldstævne i Örebro og der set blandt andet **finnen Ellilas model**, som var forsynet med kraks. Den vandt i 1949 wakefield-konkurrencen i England, så det var ikke uden grund, at Niels havde lagt mærke til den.

NH-20 var vellykket og Niels Hassing satte allerede i 1939 flere rekorder med den. Den vejede 260 gram og var forsynet med 2 motorer på hver 80 kvmm forbundet med kraks.

Også **Paul Kuniss** og **Peder Christiansen** konstruerede velflyvende kraksmodeller i 1939 - desværre satte 2. Verdenskrig en stopper for denne udvikling i dansk wakefieldflyvning.

Modtaget 30-7-98 fra Niels Hassing:

Danmarksmesterskab 1998 for RC- Oldtimermodeller

Egnet plads søges - kan nogen hjælpe?

Se reglerne for stævner herfor i Oldtimer "DMV" bladet 1997 nr. 3 side 22.

Egnet plads i Sydsverige kan være en mulighed -(appel til vore svenske medlemmer).

Henvendelse til RC-udvalget ved Niels Hassing, Toftegårdsvænget 316, 3480 Fredensborg.

Tlf.: 48 48 15 35

4. august 1998:

Jeg har i dag aftalt telefonisk med Niels, at DM-98 for RC-svævemodeller afholdes 5.6. sept. i Skjern, hvor man desværre ikke må flyve RC med motor, så Niels søger stadig en plads til DM-98 for RC-motormodeller.

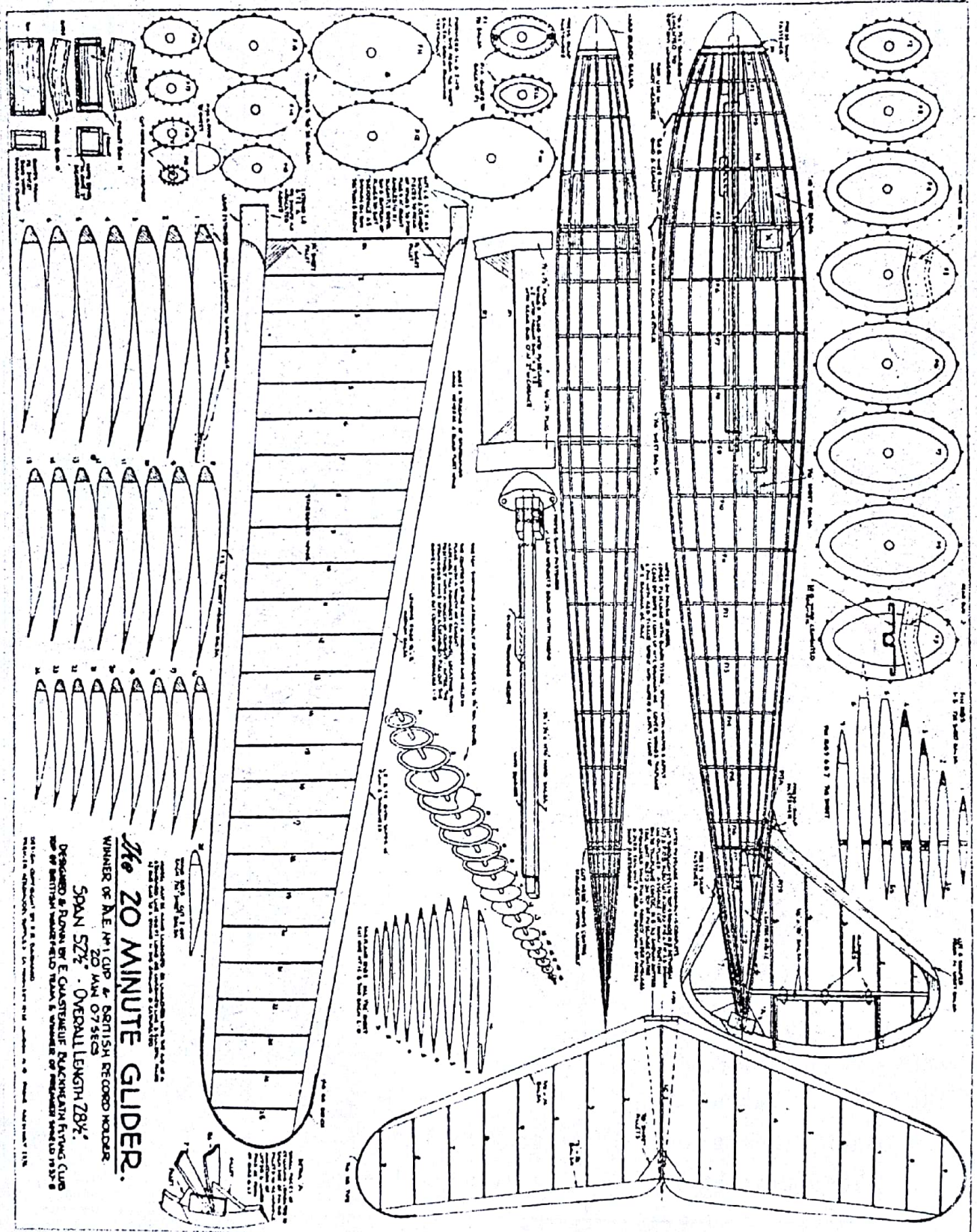
Erik Knudsen

The 20 Minute Glider

af E. Chasteneuf, England

I bogen "The Model Aeroplane Manual", 3. Udgave (1938-39 ?) udgivet af englænderne L.H. Sparey og C.A. Rippon findes denne tegning samt en del sider med byggevejledning og instruktive fotos. I samme bog findes tilsvarende tegning til Bob Coplands berømte GB-3 wakefield - også den med vejledning og fotos.

Englænderne sværgede ellers mest til motormodeller, men denne svævemodel af den berømte wakefieldflyver E. Chasteneuf var meget kendt - så kendt, at Erik Holten, Cirrus, faldt for den. Også Niels Hassing vides at have bygget den.

Nordiske landskampe 1945 - 1960

PLOCK I PROTOKOLLEN

Nordiska Mästerskap eller motsvarande sedan 1945

År	Tävlingsplats	Antal delt.länder	Deltagande klasser
1945	Skarpnäck	3 länder	FAI-segelplan
1946	Björneborg	4 -"-	A-2
1947	Beldringe	4 -"-	A-2
1948	Hamar	4 -"-	A-2
1949	Helsingfors	4 -"-	A-2
1950	Trollhättan	4 -"-	A-2
1952	Veijle	4 -"-	A-2 ; D-1
1956	Jämijärvi	3 -"-	A-2 ; D-1 (C-3)
1957	Norrköping	4 -"-	A-2; C-3; D-1; (Speed
1958	Tönsberg	4 -"-	A-2; C-3; D-1
1959	Haslev	4 -"-	A-2; C-3; D-1
1960	Tammerfors	4 -"-	A-2; C-3; D-1

Nordiska Mästare i modellflyg 1945 - 59

År	Segelplan A-2	Förbr.motorplan D-1	Gummimotorplan C-3
1945	Leif Andersson, S		
1946	Gunnar Persson, S		
1947	Erkki Töropainen, F		
1948	Aage Høst-Aaris, D		
1949	Jens Lauridsen, D		
1950	Ragnar Odenman, S		
1952	Pentti Huhtinen, F	Jouko Jarvi, F	
1956	Gunnar Kalén, S	Hans Friis, S	Erik Knudsen, D
1957	Seppo Takko, F	Hans Friis, S	Lars Gunnar Larsson, S
1958	Reino Hyvärinen, F	Harri Raulio, F	Esko Hämäläinen, F
1959	Sune Westerholm, F	Gudbrand Dalsegg, N	Seppo Takko, F

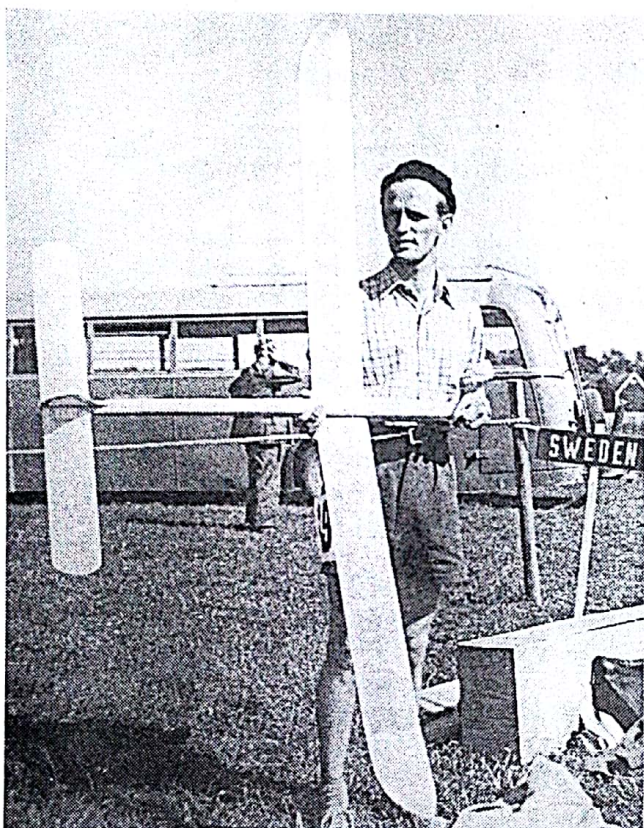
De nordiske landskampe

Da vi nu sandsynligvis genopliver de nordiske landskampe ved Oldtimer SM 98 i Rinkaby, har den gamle redaktør "higet og søgt" og fundet lidt frem om landskampene. I 1960 blev NM afholdt i Tammerfors i Finland og i anledning af 15-året for den første landskamp i 1945 udgav arrangørerne et lille duplikeret hæfte.

Her findes blandt andet en oversigt over landskampene fra 1945 - 1960 og en side med forskellige mere statistiske oplysninger fra landskampene, som jeg gengiver her i bladet.

En del af de gamle landskampveteraner er stadig aktive modelflyvere - flere af dem i oldtimersammenhæng, og jeg har kendskab til 2 veteraner, som formodentlig vil findes på holdene til NM-98 på Rinkaby. Se nedenfor:

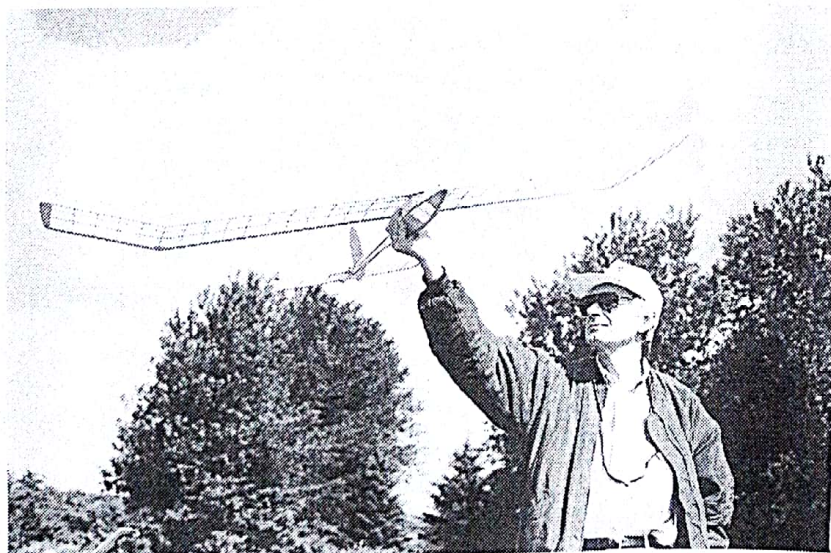
2 Veteraner - still going strong

Kurt Sandberg, Sverige, som er en af veteranerne fra de nordiske landskampe, vil være kendt af alle danske deltagere i de svenske oldtimerstævner som en dygtig arrangør og konkurrenceleder samt vinder af adskillige Oldtimer SM i klasserne S-1, S-2 og S-int.

Han ses her ved VM i Trollhättan i 1950 med sin reservemodel. Andetsteds i bladet kan man se tegning af hans første-model KS-46, som han stadigvæk flyver med: ved Oldtimer-SM. Den er konstrueret helt tilbage i 1946, hvor han deltog med den i den første landskamp med A-2 modeller i Björneborg.

Skal vi se den flyve nordisk landskamp i 1998 på Rinkaby?

Arne Hansen, Danmark, er som Kurt Sandberg en af veteranerne fra de nordiske landskampe.

Han ses her ved Oldtimer DM i Fredensborg 1996 med sin AH-20, som også deltog ved VM-1950.

Skal vi også den flyve nordisk landskamp i 1998 på Rinkaby?

Forskellig statistik fra NM 1945 - 1960

NM - POÄNGER

I allt har sedan 1945 arrangerats 10 tävlingar med alla 4 nordiska länder med och två med 3 deltagande länder.

1945 på Skarpnäck representerades Sverige av tre Anderssoner. Leif, Rune och Sven. I nämnd ordning i resultatlistan.

Hns Friis, S är den enda dubbelsegraren. D-1 (F-int) -56 och -57.

Seppo Takko, F har ensam vunnit två olika klasser i NM A-2/-57; C-3/-59.

Rune Johansson, S var med redan 1948 i Norge, den gången i A-2 (S-int).

Segelplansklassen A-2 (S-int) har varit med i alla tävlingar sedan klassen introducerades 1946 i Björneborg.

Sedan 1948 har 350 modellflygare deltagit i nordiska tävlingar.

Äldsta NM-deltagare genom tiderna Aage Høst-Aaris 57 år. Segrare i A-2 1948. Med i danska laget också 1948, 1947, 1949 och 1950.

Reino Hyvärinen, F är enda man som uppnått medaljplacering i två olika klasser i samma tävling, A-2 och C-3 1948.

Individuella segrar sedan 1945 har Danmark 3, Sverige 7, Norge 1 och Finland 9.

Två Hansen var med år 48 och på Mjösa, nämligen Arne och Börge. Vi ser dem med bland oss ännu i dag.

Antalet totala NM fördelar sig sedan 1945 enligt följande:

Sverige 6, Finland 4, Danmark 1.

Nordiska modellflygtävlingar har arrangerats sedan 1945 av:

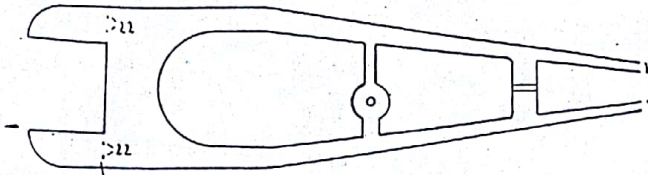
Sverige	3	gänger
Danmark	3	-"-
Norge	2	-"-
Finland	7	-"-

NM 1960
TAMMERFORS

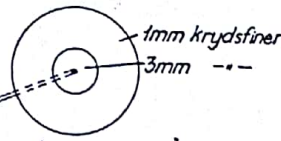
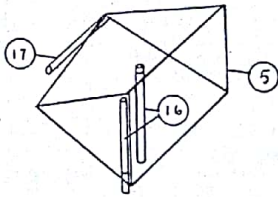
Kunstflyvnings-
modellen

FUNKIS

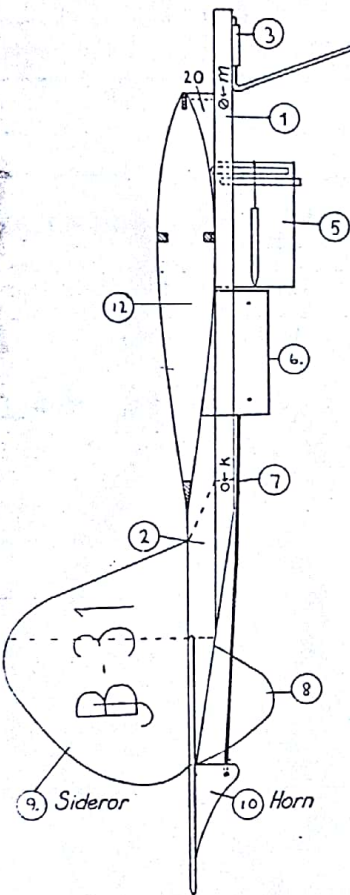
Konstrueret af Børge Jørgensen
Tegning i skala 1:3

1 Motorfundament 8mm

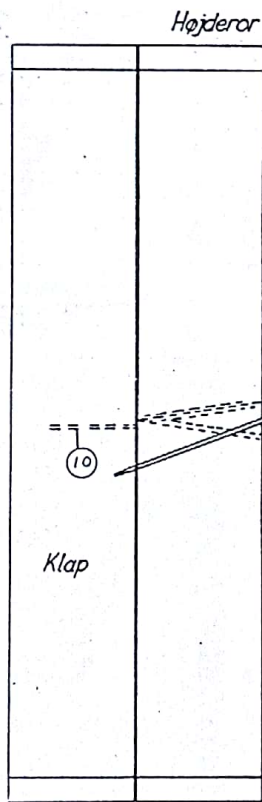

21. Øje.

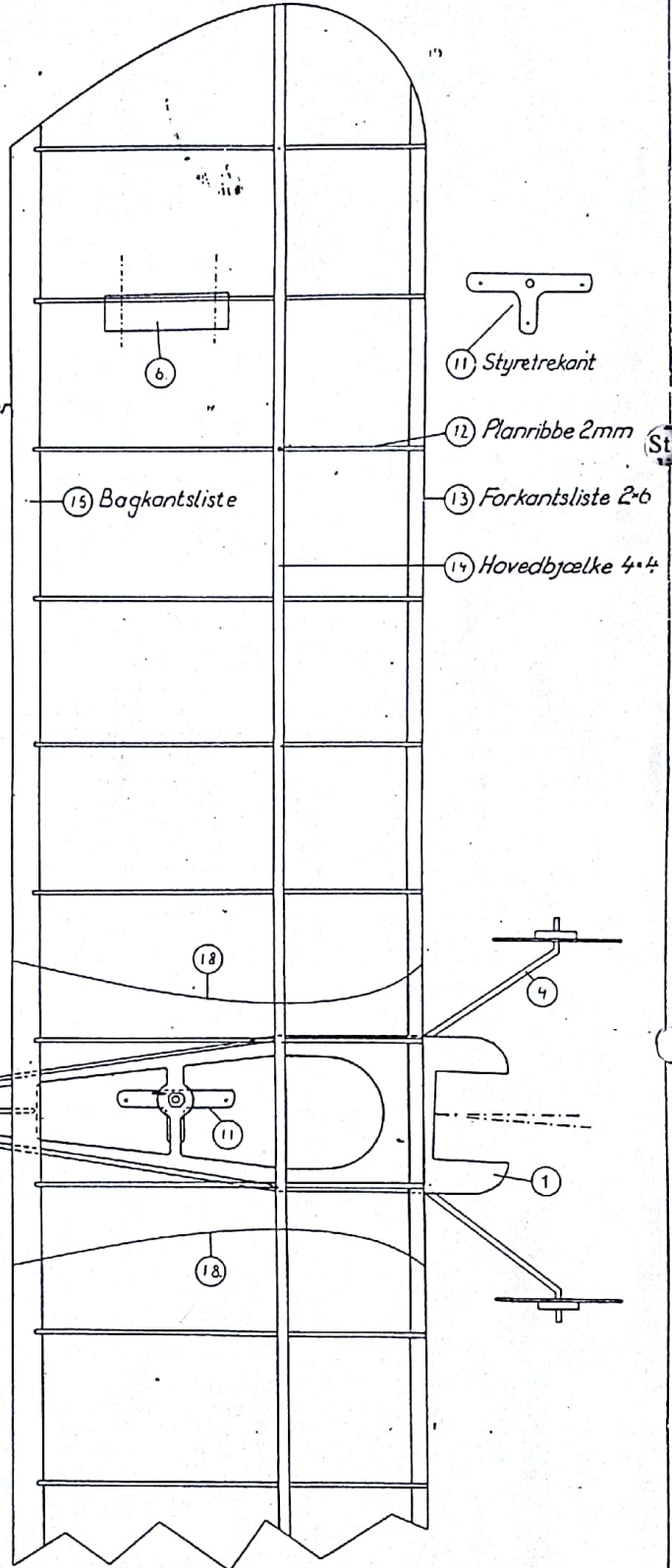

9. Sideror

10. Horn

Klap

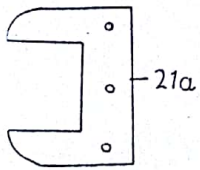

11 Styretrekant

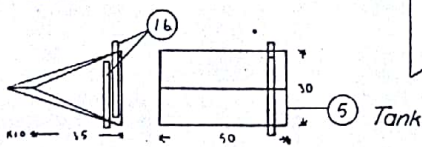
12 Planribbe 2mm

13 Forkantsliste 2-6

14 Hovedbjælke 4-4

21a

5 Tank

NIELS BØVING JENSEN
29-1-1950

Kunstflyvningsmodellen

BJ-31 »FUNKIS«

ved N. BØVING JENSEN

Denne måneds model, som alle kan bygge meget hurtigt, er ualmindelig fin til kunstflyvning. Hvis De bygger denne model, er De sikker på at have en maskine, med hvilken De kan blive perfekt i kunstflyvning. Modellen er bygget i abachi og konstrueret til Thorning III.

Denne måneds model hedder ikke uden grund »Funkis«. Det er en model, hvor hver en detalje er konstrueret udelukkende med bedste flyveevne for øje. Den fremtræder derfor ikke så smukt som f. eks. h-63, men flyver om muligt bedre. Den er meget hurtig at bygge og reparere, takket være den enkle konstruktion. Planet sidder fast med gummibånd, hvorved man oftest undgår de helt store havarier. Med en »barberet« Thorning III er den i stand til at udføre: lodrette stigninger og dykninger, ud- og indvendige loop fra normalflyvning og rygflyvning, wing-over, liggende ottetal m. m.

For de, som skulle være interesse-rede i at bygge »Funkis«, bringer vi nedenfor en kort gennemgang af konstruktionen.

Kroppen: Det meste af kroppen består af motorfundamentet (1), som udskæres af 8 mm krydsfiner med en løvsav. Før man begynder at skære det ud, gør man dog klogt i først at bore hullet til styretrekanten (11). Herved undgår man, at træet flækker. Fortil på fundamentet limes de to små trekanten (20) fast, samt tværstykket mellem disse, og bagtil fastlimes kropslisterne (2). Alle disse dele er af 2—3 mm abachi. Derefter afskæres fundamentet bagtil, således at det flugter med kropslisterne.

Haleplan: I forsænkningen i kropslisterne limes højderoret omhyggeligt fast. Klap med horn (10) limes nu til højderoret med 8 små bændelstumper efter det sædvanlige princip: oversiden af klap, undersiden af haleplan; oversiden af haleplan, undersiden af klap. Så skæres sideroret (9) ud af 2 mm abachi og limes på plads.

Styring: Styretrekanten udskæres af 1½—2 mm duraluminium. På en 3

mm maskinskrue trækkes først en skive, derefter trekanten og igen en skive; derefter skrues en møtrik ned, så trekanten kun lige kan drejes frit; skruen stikkes nu op igennem hullet i fundamentet fra undersiden og en møtrik skrues fast på oversiden. Stødstangen bukes af 1,5 mm pianotråd og sikres i at falde ud af trekanten og hornet ved hjælp af en loddeklat eller en ekstra bøjning. Foran trekanten anbringes en lille stopklods, således at udslaget på klappen ikke bliver mere end 30° til hver side. Så beklædes hele oversiden af kroppen med 0,4 mm krydsfiner med årene på den korte led.

Understel: Understellet bukes af 2—3 mm pianotråd og boltes fast til fundamentet med de samme skruer som motoren spændes fast med. Beslagene laves af 1—1,5 mm messing. Et par 50 mm hjul skæres ud af 1 mm krydsfiner. Et 3 mm krydsfinerstykke limes fast på midten af hjulet til at forstærke navet.

Tanken: Tanken laves af 0,5 mm celluloid. Hvis man ikke kan lave den trekantede tank, kan en almindelig tank, som vi bragte tegning af i sidste nummer, godt anvendes. Tanken fastgøres med et bændel rundt om tanken og op igennem 0,4 mm krydsfiner.

Planet: Planet består af en forkantliste 2×6 mm, to hovedbjælker 4×4 mm samt en bagkantliste 3×12 mm, alle i abachi; endvidere 14 planprofiler og 2 randbuer alle i 2 mm abachi. Den midterste del af planet er beklædt med 0,4 mm krydsfiner, både på over- og undersiden (18). Styret (6) laves af 0,5 mm celluloid og limes ovenpå beklædningen ved næstyderste ribbe på undersiden af planet. Planet fastgøres til kroppen ved hjælp af nogle svære elastikker rundt om skrueerne k og m. Centrallinerne (linerne mellem trekant og styr) laves af 0,5 mm pianotråd og slutes med et øje som vist på 21.

Reservefundament: På 21a er vist et reservefundament. Hvis det rigtige fundament skulle brække, skæres det af efter linien 22 og reservefundamentet boltes fast på undersiden af det rigtige fundament med tre 3 mm maskinskrue.

Til sidst giver man modellen 4—5 gange dope eller 2 gange dope og 1 gang gummilak. Motoren monteres med hængende cylinder på oversiden af fundamentet. Den færdige model vejer ca. 360 g.

STYKLISTE

Nr.	Stk.	Navn	Mål	Materiale
1	1	motorfundament	8 mm	krydsfiner
2	2	kropslister	3 mm	abachi
3	2	beslag	2—1 mm	messing
4	1	understel	2—3 mm	pianotråd
5	1	tank	½ mm	celluloid
6	1	styr	½ mm	celluloid
7	1	stødstang	2 mm	pianotråd
8	1	haleslæber	1 mm	krydsfiner
9	1	sideror	2 mm	abachi
10	1	horn	3 mm	krydsfiner
11	1	trekant	2 mm	duraluminium
12	14	planribber	2 mm	abachi
13	1	forkantliste	2 : 6 : 900 mm	abachi
14	1	hovedbjælke	4 : 4 : 900 mm	abachi
15	1	bagkantliste	3 : 12 : 900 mm	abachi-fyr
16	2	lufrør		sugerør (celluloid)
17	1	udgangsrør		sugerør (celluloid)
18	2	centralpl. beklædng.	0,4 mm	krydsfiner
19	2	randbue	2 mm	abachi
20	2	formstykke	2 mm	abachi
21a	1	reservefundament	8 mm	krydsfiner
	1	klap	2 mm	abachi
	1	højderor	2 mm	abachi

THORNING III

Vi begynder i dette nummer en ny artikelserie om modelmotorer. I disse artikler vil vi give en upartisk anmeldelse af de på markedet værende motorer. Vi håber, at hobbyfolk ikke mere behøver at »brænde« sig, når de skal købe en ny motor, men blot behøver at læse motoranmeldelserne igennem for at vide, hvilken motor der egner sig bedst til det påtænkte formål.

Den motor, som har fået størst udbredelse i Danmark, er Thorning III. Vi vil derfor begynde med at anmelde denne motor. Thorning III er en videreudvikling af »Mon-sunen«, en motor, som var fremme i et mindre antal for 6—7 år siden. Denne motor havde også den for Thorning III så karakteristiske torpedoform. Hvad meningen har været med at give motoren denne form er ikke godt at vide, men heldigvis kan man selv fjerne de overflødige »strøm-line-kapper«. Først spændes den tunge tank af og erstattes med en mere egnet tank. Hvis man skal bruge den til linestyling eller modelracer, skal den sættes i forbindelse med en almindelig centrifugal-tank. Hvis den skal bruges til fritflyvende, kan man fastgøre en lille celluloid-tank direkte til karburatoren. Dernæst skal vi til at fjerne kappen fortil. Først skrues dysen af, og både indsuignings- og udstødningshullet dækkes med klisterpapir el. lign. Dernæst spændes motoren op, og med en nedstryger begynder man at skære kappen af 2—3 mm foran cylinderen (se tegn.). Når denne er fjernet, filer man omhyggeligt resterne af. Så skyller man motoren i petroleum, og til sidst fjernes papiret fra hullerne, og dysen skrues på plads. Ved denne »operation« har man gjort motoren 35 g lettere.

Nede i selve anmeldelsen vil De måske støde på nogle tal, som De ikke kender, såsom motorens ydelsesvægt, literydelse m. m. Vi skal derfor først forklare disse tal. Først motorens ydelsesvægt. Dette fremkommer ved, at man tænker sig motoren forstørret til at veje 1 kg og derefter målt. (HK/1000 g). Det herved fremkomne tal kaldes motorens ydelsesvægt og skrives hk/kg. Dette tal har især betydning for modelflyverne, idet ydelsen i forhold til vægten spiller en stor rolle her. For at kunne sammen-

ligne danske motorer med engelske, bringer vi det også som b.h.p./lb. (b.h.k./454 g). Det andet tal literydelsen, har stor betydning for modelraceren, idet det her gælder om at få så stor en ydelse pr. cm³ som muligt, næsten uanset vægten. Ved literydelsen forstår man den ydelse, motoren ville afgive, hvis den blev forstørret til 1 liter (hk/1).

PRØVE.

Motor: Thorning III, 2,5 cm³, diesel.

Brændstof: Under prøven blev der anvendt en blanding bestående af 50 % æter, 25 % olie, 25 % petroleum, hvilket giver en lettere start og bedre kørsel.

Start: Motoren startede meget let og hurtigt under hele prøven. En enkelt gang ville den ikke starte, men det viste sig, at det skyldtes en slidt pakning. Efter denne var fornyet, startede motoren igen hurtigt.

Kørsel: Motoren kørte godt på alle hastigheder mellem 2000 og 8000 omdr./min. Med en propel 25×20 cm kørte den op til 5000 omdr./min. Med svinghjul helt op til 9500 omdr./min.

Ydelse: En maximumsydelse på 0,11 hk blev opnået ved en hastighed mellem 6000 og 7000 omdr./min. Med en normal 25×20 cm propel ydede den nøjagtigt 0,1 hk ved 4500 omdr./min.

Literydelse: 44 hk/l.

Ydelsesvægt: 0,75 hk/kg. (Vægt 148 g).

Power/Weight Ratio: 0,338 p.h.p./lb. (Vægt 148 g).

Bemærkninger: Motoren var tilkørt i 2 timer ved 3000 omdr./min. før prøven.

ALMINDELIGE DATA:

Navn: Thorning III.

Fabrikant: Thorning Bentsen, Helsingør.

Forhandlere: Hobbyforretninger m. m.

Detailpris: 59 kr. (Thorning III A, 69 kr.).

Type: Diesel.

Brændstof: 3 dele æter, 1 del automobilolie, 1 del petroleum.

Kapacitet: 2,5 cm³.

Vægt: 183 g (barberet 148 g).

Svinghjul: Diameter 5,5 cm, vægt 160 g.

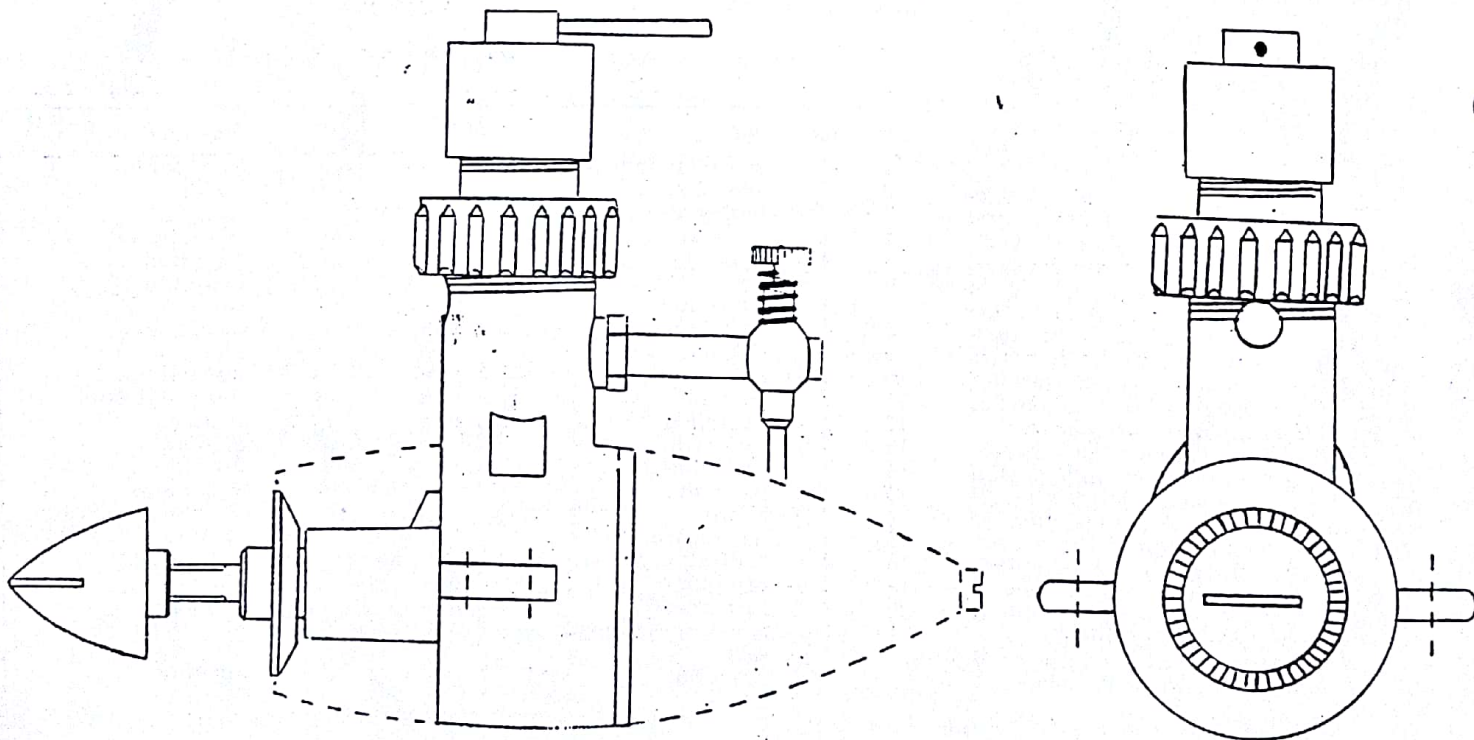
Cylinder: Stål. 1 udstødningshul og to overstrømningskanaler. Indsugning bagfra under stemplet. Cylinderen fastspændes med omløber.

Cylindertop: Aluminium.

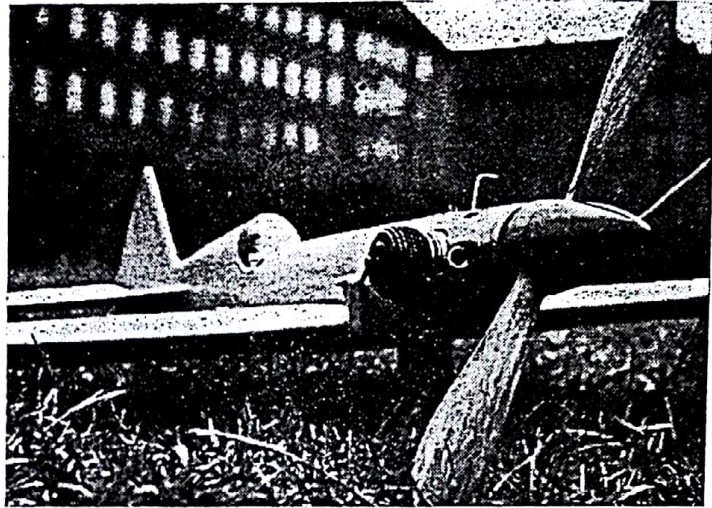
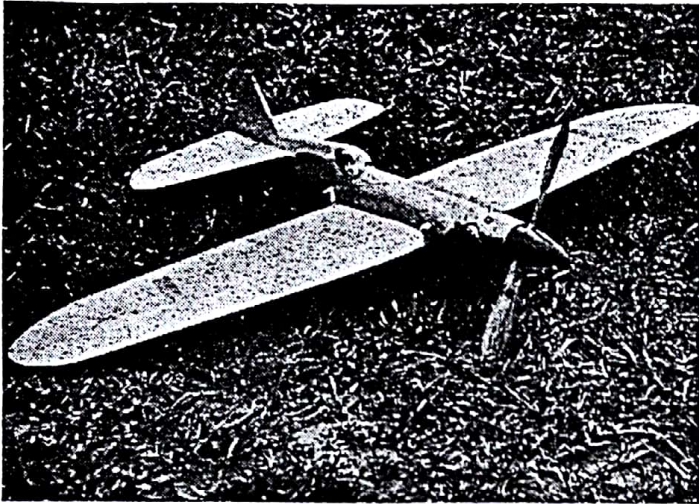
Krumtaphus: Aluminium med foring til krumtaph.

Stempel: Stål. Buget top. Ingen stempelringe.

Krumtaph: Stål. Forarbejdet af et stykke.

Fra „Windy“'s hemmelige liste

Et par tyvstjålne billeder af den nye kunstflyvningsmodel.

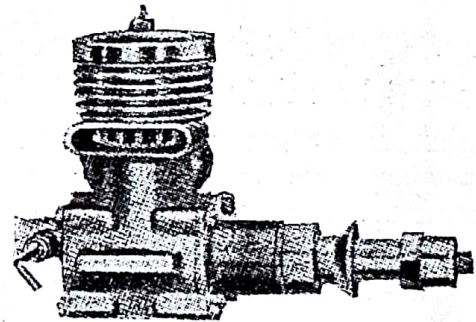
Blandt linestyringsklubben »Windy«s medlemmer arbejdes der ihærdigt på at overgå hinanden med stadig mere raffinerede modeller. Det er lykkedes »T.f.a.« at få tag i et par billeder af det sidste skud på stammen, en kunstflyvningsmodel forsynet med »Amco« 3,5 cm³ motor. Den gennemførte strømlinie-udformning presser farten op på 120—30 km/t. Bemærk spinner og plexiglaskabine med »indbygget pilot«. Konstruktionens fader er Børge Jørgensen.

Den helt store sensation på det danske linestyringsparnas har vi imidlertid tilgode. Børge Jørgensen har fået en af de amerikanske »DOOLING 29« motorer. Verdens mest fantastiske glødehovedmotorer.

Den er på 5 cm³, yder $\frac{3}{4}$ hk og løber ca. 17000 omdr./min. med propel. I Amerika har disse motorer bragt linestyringsmodeller op på over 250 km/t.

Det må håbes, at Børge Jørgensen sætter alle mindre

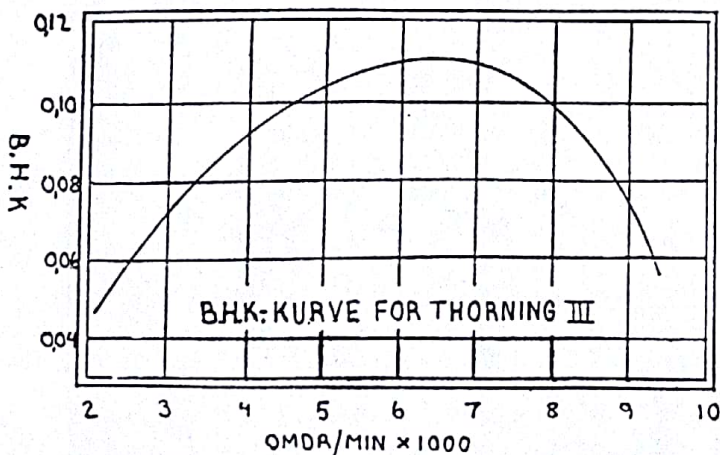
vigtige ting til side og hurtigst muligt får en model færdig til den — på det område bliver han nemlig suveræn!

Den amerikanske Dooling 29

BHK-kurven

for motoren på foregående side

TEKNIK FOR ALLE

det eneste danske hobbyblad

fås i enhver boghandel,

kiosk

og bladhandel

Frank Zaic's årbøger

I USA har Frank Zaic siden 1934 og indtil op i 60'erne udgivet årbøger om modellflyvning med artikler og tegninger om tidens modeller.

Disse guldgruber for oldtimerflyvere er nu genoptrykt og nogle af årbøgerne har DMV indkøbt som præmier till Oldtimer DM-98.

Det drejer sig om årbøgerne fra 1937, 1938, 1951/52 og 1953.

Priserne ligger fra 150 - 190 kr. afhængig af didetallet.

Årbog 1953 indeholder blandt andet: artikler om længdestabilitet, en artikel om svenskeren Arvid Palmgrens matematiske formler for gummimotormodeller (som Per Weishaupt anvendte ved konstruktion af Jumbo).

Der er mange andre artikler samt 32 tegninger til gasmotormodeller (Buskell, Barry Wheeler, Juoko Jarvi m.fl.), 25 tegninger til A-2 modeller (B. Gunic, Børge Hansen, Max Hacklinger osv.) og 28 tegninger til wakefield-modeller (Bilgri, Cizek, Maibaum, Lanzo osv.).

Også disse bøger kan beses ved Oldtimer DM.

Årbøger fra SAM 35

Den engelske afdeling af SAM udgiver hvert andet år en årbog fyldt med artikler og tegninger af modellflyvehistorisk interesse..

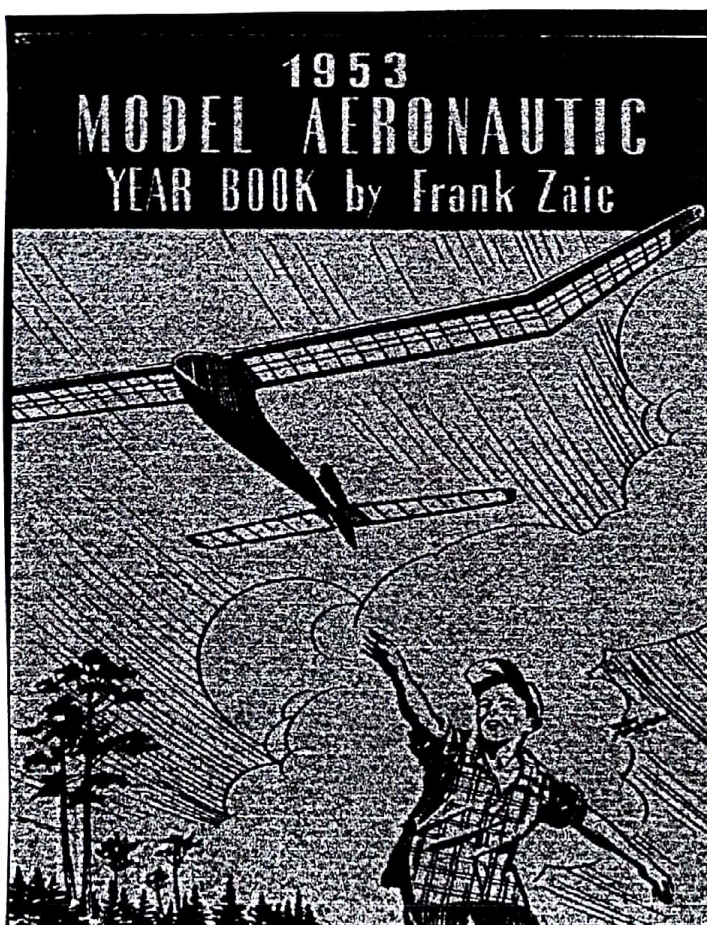
Hidtil er der udgivet 9 - de 7 første kan ikke fås mere, men nr. 8 og nr.9 kan stadig købes.

Af indholdet i nr. 9: En artikel om den berømte engelske wakefieldflyver Ted Ewans model Vanstead med tegninger, en artikel om tyske modelmotorer for 1940, en artikel om danske A-1 modeller (fra FJ-1 til Pjerri 75), en artikel om Ron Warrings 1952 wakefield, The PRIM-saga en artikel om en af de svenske brødrene Starks modeller samt mange andre artikler.

Også i nr. 8 findes mange gode artikler, og i begge bøger er der et utal af tegninger. Begge bøger er på 150 sider.

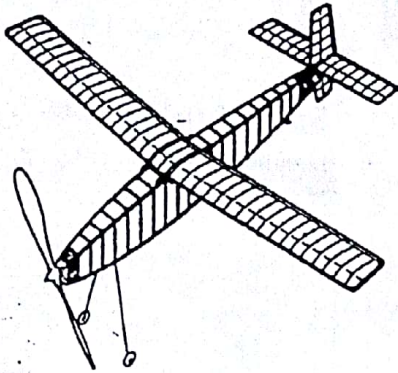
Pris for nr. 8 : 70 kr. - og nr 9: 80 kr.

eller vind dem ved Oldtimer DM i sept., hvor de er præmier.

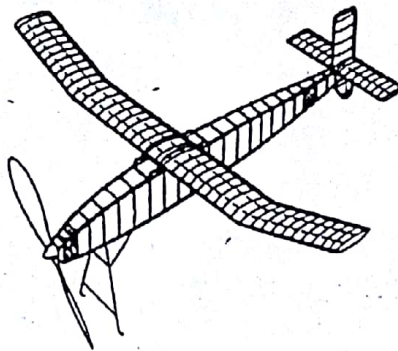

Wakefieldmodeller

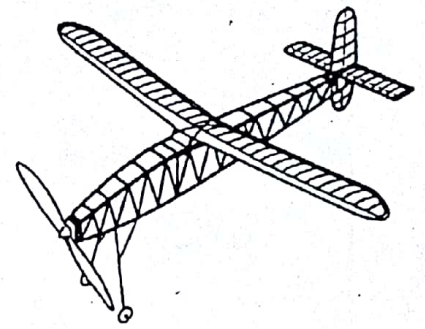
Herunder ses de 6 bedst placerede modeller fra Wakefieldkonkurrencen 1952 i Norrköping.

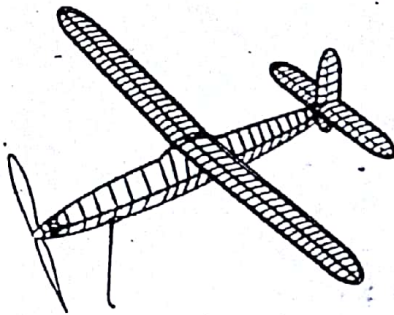
Top-place plane in the 1952 Wakefields: flown by Blomgren of Sweden, 42.5 in. span, 5.5 in. chord, fuse 42" minus 18" stab, 19.5" prop.

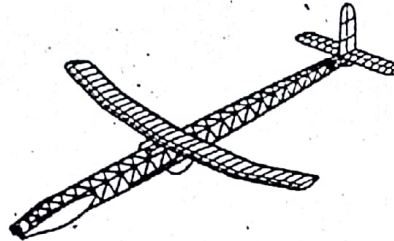
Second-place winner: flown by Nilborn of Sweden, 42 inch span, 5 1/4 inch chord, 44.5 inch fuselage, prop diam. 20", skid l. g.

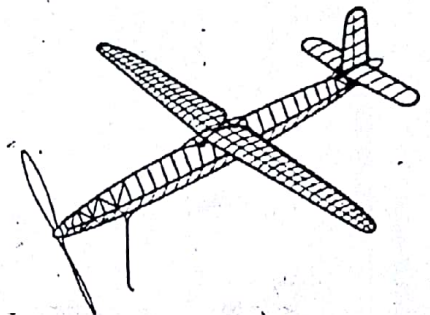
Third-place winner: Ellila of Finland, 48.5 inch span, 40.5 inch length. Ellila won cup in both '49 and '50; Sweden won in '51, too.

Fourth-place winner: Lustrati of Italy. Old-timer at Wakefield competition, ace designer.

Fifth-place winner: Bilgri of the United States. Joe lead the first round, lost best model O.O.S.

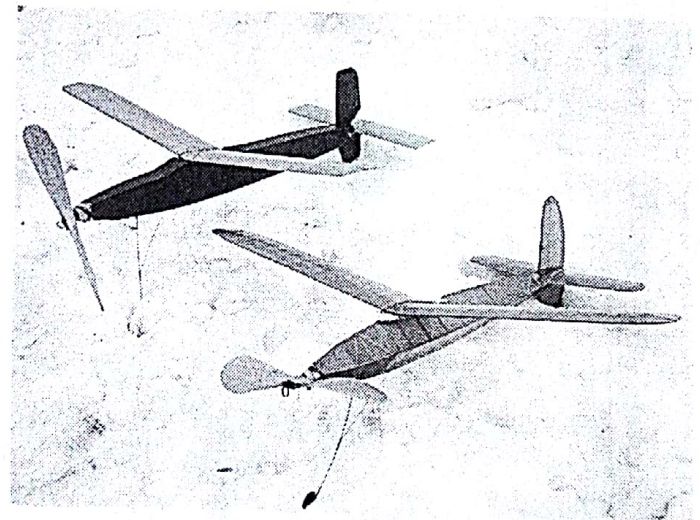

Sixth-place winner: Konneworff of Italy, 52" span, 53" body, 16.5" stab, freewheel 19" prop.

To danske wakefieldmodeller 1952

bygget af Grim Randsted, Norge i 1997. Til venstre ses den gamle redaktørs egen EK-9 og til højre Calle-18 W. Det er 1951-modellen, da den mangler finnen over planet, som giver tværsnittet efter 1950 reglerne.

Begge modeltyper deltog i Norrkøbing i 1952, hvor Bjarne Jørgensen fløj med en Calle-18W og jeg selv fløj med min EK-9. Bjarne blev nr. 40 og jeg blev nr. 32 af de ca. 70 deltagere.

Årbøgerne fra SAM 35 kan købes hos:

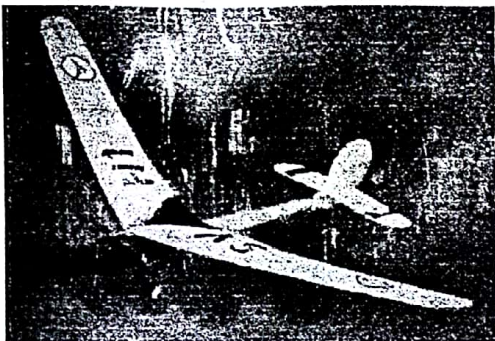
SAM 35, Ron Knight, 14A Enmore Gardens, East Sheen, London SW14 8RF, England

Frank Zaic's årbøger kan købes hos:

SAMS MODELS, The Chapel, Sandon, Buntingford, Herts SG9 0QJ, England.

Kontakt mig først - måske har jeg nogle på lager... Erik Knudsen.

1939: Tegningen kostede 2,00 kr. - byggesæt 4,85 kr.

SV-H I

Spændvidde 148 cm

Kr. 2,00

MODELFLYVEKLUBBERNES INDKØBSCENTRAL